

УДК 352:005-042.65(477.63):[329:321.02]«1917-1918»

В. І. Сорокотяг

**МІСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ КАТЕРИНОСЛАВА В УМОВАХ
ЗАГОСТРЕННЯ ПАРТІЙНО-ПОЛІТИЧНОЇ БОРОТЬБИ
(1917-1918 рр.)**

У статті розкрито та проаналізовано діяльність представницького виборчого органу Катеринослава - міської Думи в умовах буржуазно-демократичних перетворень у краї (1917-1918 р.). Розглянуто питання виборів до місцевих органів самоврядування за пропорційною системою. Зроблена реконструкція наради президії ради робітничих та солдатських депутатів (надалі РРСД) та міської Управи, (за матеріалами статті катеринославської газети «Звезда» 1918 р.). Загальний характер зіткнення під час спільного засідання РРСД та міської Управи, дає підстави стверджувати про наявність у РРСД власних, спеціальних цілей щодо управління об'єктами права муніципальної власності покладених на органи місцевого самоврядування Катеринослава.

Ключові слова: демократія, реформа, міська Дума, Управа, муніципалітет, комунальне господарств, більшовики, Катеринославська Рада.

DOI 10.34079/2226-2830-2024-14-38-62-69

*Єдине, що потрібне для тріумфу зла,
щоб хороші люди нічого не робили.*

Едмунд Берк

Постановка проблеми. Державотворення в Україні, боротьба за цінності свободи та демократії становить актуальне питання, особливо в умовах сьогодення. У контексті цієї проблеми важливим є дослідження унікальних демократичних зрушень під час виборів місцевого самоврядування Катеринослава.

Міська дума, як представницький орган міської влади, в першу чергу несла відповідальність за гарантію суспільної безпеки та управління всіма галузями міського господарства. Розвідка її діяльності, в умовах модерних, демократичних реформ(1917) та виявлення прикладу успішної практики, на рівні міжпартійної блокової роботи, в процесі прийняття управлінських рішень є обґрунтованим дослідницьким напрямом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемі демократичних трансформацій під час муніципальної компанії в умовах партійно-політичної боротьби (1917-1918 р.) на загальноукраїнському рівні присвячено достатньо робіт. Серед відомих – «Південна Україна: модернізація, світова війна, революція (кінець XIX ст. – 1921 р.): Історичні нариси» Ф. Турченко та Г. Турченко, «Нариси повсякденного життя радянської України в добу непу (1921–1928 рр.)» під редакцією С. Кульчицького, у збірнику наукових статей «Соціальні конфлікти та повсякденне життя революційного суспільства 1917–1921 рр.» під редакцією В. Верстюка. Останнім часом, в зв'язку з підвищенням уваги до державотворчих демократичних процесів, в Україні підвищився інтерес й до муніципальної проблеми, яка заграла новими «фарбами» в роботах В. Гвоздика, В. Яценко, П. Гай – Нижника, О. Мовчан, М. Борисенка, Т. О. Іріюглу, В. Лазебник, М. Чабана та ін.

Суттєвим додатком до вивчення муніципального господарства зазначеного періоду є катеринославські часописи (газети) «Звезда», (Екатеринослав). На думку

Т. О. Іріогли, попри набір певних емоційно-ціннісних установок авторів, саме періодичне видання дозволяє виявити маловідомі аспекти діяльності органів самоврядування, які, в силу певних причин, залишили після себе недостатньо документальних свідчень (Іріоглу, 2021, с. 132).

Виклад основного матеріалу. Під час муніципальної компанії, розпорядчий орган місцевого самоврядування Катеринослава регламентувався Постановою «Про здійснення виборів гласних міських Дум та про дільничні міські управління» від 15 квітня 1917 р., та тимчасовими правилами для проведення виборів гласних міських дум, в яких визначалася кількість гласних міських дум та термін їх обрання (Купчик, 2016, с. 39). Процес виборів проходив шляхом загального, рівного, прямого та таємного голосування, за що в народі отримав назву - «чотирихвістки». Таким чином громадськість, на свій - зрозумілий для повселюдного загалу спосіб, створювала лексичні одиниці для позначення нової політичної системи.

За постановою Тимчасового уряду, громадські об'єднання Катеринослава отримали право формувати виборчі списки за будь-якою ознакою (табл 1):

Таблиця 1.

територіальною	Домовласники окраїн м. Катеринослава; Міщани м. Катеринослава;
партійною	Партія соціалістів-революціонерів і ОЄСРП; РСДРП(б); Єврейський блок; РСДРП(о); Партія народної свободи; УСДРП; Польський демократичний клуб; Партія народних соціалістів; УПСР; Поалей Ціон; Єврейська національно-демократична група;
професійною	Українські трудовики; Прогресивна торгово-промислова група; Союз службовців в урядових, приватних і громадських установах; Дрібні торговці; Службовці місцевого самоврядування; Союз домовласників; Ремісники; Міщани м. Катеринослава;
релігійною	Ділова група і приход церков; Приход Воскресенської церкви

Серед кандидатів, були представлені списки національних партій та груп – євреїв, поляків, литовців, латишів. Важливою, з позиції ліберального реформізму, була участь громадських організацій: «Товариство рівноправ'я жінок», (кандидатський список № 9) – 466 (0,64%) (кількість голосів), - 1 гласний; «Ділова група і приход церков» (кандидатський список № 13) - 1971 голос (2, 68%) (кількість голосів) - 3 гласних; «Приход Воскресенської церкви» (кандидатський список № 3) – 142 (0,20%) (кількість голосів) – 0 гласних (Яценко, 2021, с. 606) у муніципальних виборах. І хоча «Приход...» не пройшов необхідний поріг під час підрахунку голосів, утім загальна участь за національною, феміністичною та релігійною ознаками стала знаковою подією на тлі унікальної демократичної ініціативи – міських виборів Катеринославу.

На передодні, муніципальна компанія не обмежилася презентаціями комунальних програм, натомість перетворившись на арену політичних боїв. З цього приводу професор Я. Купчик пише, «щодо передвиборної агітації і пропаганди, то слід відзначити, що платформи партій базувалися в першу чергу на баченні їх лідерами перспектив розвитку революції, розумінні ними поточного політичного моменту, а не вдосконалення міського господарства та покращення життя мешканцям міста» (Купчик, 2016, с. 39).

Однією з особливостей виборчих перегонів на містах стала міжпартійна блокова тактика, яка гарантувала успіх під час виборчого процесу та забезпечувала в майбутньому необхідну для збалансованої роботи рівновагу (Яценко, 2010, с. 268). В муніципальній компанії Катеринослава сформувалося три такі блоки (Яценко, 2010, с. 264; 266; 268).

Таблиця 2

№ п/п	№ к-кого списку	Назва блоків	К-сть голосів	К-сть голосів у %	К-сть гласних
11	12	Блок соціалістів-революціонерів і ОЕСРП	15 803	21,52	24
22	17	Єврейський блок	12 138	16,53	19
33	7	Блок РСДРП(о), Бунда, польських літовських і латиських соціал-демократів	9 259	12,61	14
Всього:			37 200	50,66	57

Наявність 57 (50,66%) голосів зі 113 (100%) встановлених Тимчасовим урядом для Катеринославської міської думи гласних, свідчило про громадсько-політичну потужність, яка в разі об'єднання, могла стати достатньо впливовою силою на рівні міських представницьких установ.

Загально, до гласних Катеринославської міської думи по 23 списках (113 місць гласних), за партійними пройшло 11 списків (101 місць гласних) за які проголосувало 66 209 виборців, або 90,18 % від усього числа, хто голосував (Яценко, 2021, с. 606-607).

Таблиця 3

№ п/п	Назва кандидатського списку (назви подаються за «Екатеринославской городской статистикой» (выпуск 1-й за 1918 г.))	№ кандидата тського списку	Кількість голосів	К-сть гласних
1	Поалей Ціон	1	632 (0,86 %)	1
2	УСДРП	2	3 381 (4,61 %)	5
3	РСДРП(б)	4	14 326 (19,51 %)	22
4	Польський демократичний клуб	5	1 372 (1,87 %)	2
5	Партія народних соціалістів	6	757 (1,03 %)	1
6	РСДРП(о), Бунд, польські і латиські соціал-демократи	7	9 259 (12,61 %)	14
7	Партія народної свободи	10	5 593 (7,62 %)	9
8	УПСР	11	756 (1,03 %)	1
9	Партія соціалістів-революціонерів і ОЕСРП	12	15 803 (21, 52 %)	24
10	Українські трудовики	15	1 950 (2,66 %)	3
11	Єврейський блок	17	12 138 (16,53 %)	19
12	Єврейська національно-демократична група	21	242 (0,33 %)	0

По «безпартійним» пройшло 11 списків, за які проголосувало 9 158 виборців, або 09,82 % від усього числа, хто голосував. Умовно, їх називали «обивательськими», тому що вони відкрито виступали як безпартійні, не визнаючи своєї партійної приналежності. На думку В. Яценко, для цих списків «безпартійність» була скоріше прикриттям з метою притягнення до себе частини виборців, аніж аполітичність (Яценко, 2010, с. 261). Однак, на думку В. Бойко питання «позапартійності» у контексті позапартійних українських списків, не є правильним: маніфестація свого українства в умовах 1917 р. вже була ознакою партійності (Бойко, 1997, с. 26)

Таблиця 4

№ п/п	Назва кандидатського списку (назви подаються за «Екатеринославской городской статистикой» (выпуск 1-й за 1918 г.))	№ кандидатського списку	Кількість голосів	Кількість гласних
1	Приход Воскресенської церкви	3	142 (0,20%)	0
2	Службовці місцевого самоврядування	8	408 (0,56 %)	1
3	Товариство рівноправ'я жінок	9	466 (0,64 %)	1
4	Ділова група і приход церков	13	1 971 (2,68 %)	3
5	Прогресивна торгово-промислова група	14	855 (1,17 %)	1
6	Міщани м. Катеринослава	16	160 (0,22 %)	0
7	Дрібні торговці	18	475 (0,65 %)	1
8	Ремісники	19	259 (0,35 %)	0
9	Домовласники окраїн м. Катеринослава	20	1 600 (2,18 %)	3
10	Союз домовласників	22	362 (0,49 %)	1
11	Союз службовців в урядових, приватних і громадських установах.	23	510 (0,70 %)	1

Міським головою було обрано есера В.І. Осипова, який займав цю посаду до розпуску міської думи в травні 1918 р. Заступником голови було обрано більшовика Г. Петровського. В управі основні посади належали більшовикам. Сама ж дума, в якій перевагу дістали есери та меншовики, протягом всього часу свого існування, виступала в опозиції до більшовиків (Яценко, 2001, с. 127).

Вважається за необхідне ввести зауваження щодо інформації по кількості списків та загальній кількості гласних у складі міської думи, яка має деякі розбіжності. Так, В. Яценко надає інформацію про 23 (Яценко, 2021, 607), тоді як Т. Іриоглу наводить інформацію про 24 (Іриоглу, 2021, с. 137) списки партій та блоків. Виявляються розбіжності і в кількості гласних думи. Якщо В. Яценко надає

інформацію про 113 гласних (Яценко, 2021, с. 607), то П. Голуб наводить цифру – 120 (Голуб, 2006 с. 349). Цієї ж цифрі дотримується і Т. Іриоглу (Іриоглу, 2021, с. 137). Звертають на себе увагу й інші розбіжності. За розрахунками В. Яценко, до новообраної міської думи Катеринославу від трьох «українських» списків, до складу гласних думи увійшло 9 гласних (Яценко, 2021, с. 607), за іншим джерелом – 6 (Яценко, 2001, с. 125). Голуб П., від українських політичних партій вказує лише 6 представників (Голуб, 2006, с. 349). Тож, розподіл кількості гласних Катеринославської думи в історіографії має досить не чіткі орієнтири.

7 листопада (25 жовтня) 1917 р. в Петрограді більшовики здійснили державний переворот й усунули від влади Тимчасовий уряд, що в свою чергу обумовило крайню нестабільність ситуації в регіонах. В умовах кривавої боротьби більшовиків за контроль над колишньою імперією, її національними територіями, серед яких найбільшою була Україна, максимально загострилась боротьба навколо питання про владу на місцях.

Для більш глибокого розуміння означеного конфлікту на рівні місцевої влади, варто звернутися до інформаційного джерела – часопису/газети, що висвітлює взаємини між владними органами революційного часу. Зафіксована на початку 1918 р., на шпальтах катеринославської газети «Звезда» пропозиція щодо управління об'єктами права муніципальної власності, є прямим свідченням тиску більшовиків на апарат міської влади.

Під час спільного засідання президії РРСД та Управи, президія Ради зробила заяву про своє рішення «вилучити з ведення міського самоврядування ті відділи, які найбільше пов'язані з класовою боротьбою, а саме: робітничий, житловий, соціальної допомоги» (Звезда, 1918, с. 3). Вже 17 січня серед інших питань Міська Управа поставила на обговорення Думи питання взаємовідносини між РРСД та міським самоврядуванням. Заслухана сумісна декларація всіх політичних фракцій Управи щодо пропозиції Ради була сприйнята останньою, як буржуазний випад. На думку Катеринославської ради «...робота Міського Самоврядування може йти успішно лише за умови повного контакту з Радою Робітників та Солдатських Депутатів, як органів влади...» (Звезда, 1918, с. 3). «Цю резолюцію провалили» з двох причин. По перше, міська дума обрана всім населенням міста у 1917 р. за найдемократичнішою виборчою системою, вважаючи себе представницею всього населення, відповідальною як за суспільну безпеку, так і за всі галузі міського господарства та управління в місті, не сприймала ідею класової боротьби, як привід «передавати будь-якій установі свої функції і відділи міського Управління» (Звезда, 1918, с. 4) Надалі, рада отримала колегіальну відмову міської Управи щодо передачі відділів в централізоване управління РРСД, а саме: робітничого, житлового та соціальної допомоги. Вважаючи за необхідне подальше продовження усталеного контакту демократичного Катеринославського самоврядування з бойовим органом революційної демократії соціал - революціонерів та соціал-демократів, міська дума висловила впевненість у тому, що соціал - революціонери та соціал-демократи вживуть усіх заходів до відстоювання прав міського самоврядування, цього найголовнішого завоювання революції від будь-яких на нього замахів» (Звезда, 1918, с. 4).

Оцінюючи ситуацію під час проведення наради, варто зробити декілька висновків. По-перше, крок до міжпартійного блокування представників «всіх політичних фракцій Управи» щодо пропозиції РРСД, є ілюстрацією перетворення розрізнених міських політичних організацій на орган державної влади. Приклад створення, в їхній особі, опори нової буржуазно-демократичної влади Тимчасового уряду, яка згідно Інструкції до Генерального Секретаріату на Україні (4 серпня 1917 р.),

вилучила Катеринославщину з юрисдикції Центральної ради (Братаніч та Романенко, 2007, с. 37).

Публічна заява щодо успіху міського самоврядування за умов повного контакту та сумісної реалізації дій «на рівні Ради Робітників та Солдатських Депутатів» і пропозиція вилучення з ведення міського самоврядування тих відділів, які найбільше пов'язані з класовою боротьбою, а саме: робітничого, житлового, соціальної допомоги» ілюструє відкриту спробу дестабілізації роботи міського громадського управління. Озвучена оферта міжпартійного перерозподілу «функцій та відділів міського Управління» на основі класової боротьби, очікувано встала в протиріччя як до міського Положення (Мыш, 1892) так і по відношенню до програмних реформ фракційної більшості - «бойових органів революційної демократії соціал - революціонерів та соціал-демократів» (Яценко, 2010, с. 261-261). Однак, загальна декларація «всіх політичних фракцій Управи» щодо пропозиції Ради, прийнята останньою як «буржуазний випад» виявляє одностайну та відповідальну - як за суспільну безпеку, так і за всі галузі міського господарства та управління в місті, позицію представницького органу Катеринослава – міської думи.

В процесі дослідження, між іншим, постало питання стосовно «домінантної» більшості РПСД на основних посадах Управи. «В управі основні посади належали більшовикам» - пише В. Яценко, однак на шпальтах більшовицького пресового видання «Звезда», позиція Управи визначена як опозиційно-ворожа, що в свою чергу викликає питання про відповідність інформації щодо розподілу на основних посадах Управи за політичним критерієм.

Висновки. Серед кандидатів, що балотувалися до міської думи були представлені виборчі списки за будь-якою ознакою: територіальною, професійною, релігійною, партійною, національною, феміністичною, що стало знаковою подією на тлі унікальної демократичної ініціативи – міських виборів Катеринославу.

Міжпартійна блокова система надала гарантований успіх в період муніципальних виборів та забезпечила необхідну для збалансованої роботи рівновагу. Відповідно, сумісна декларація всіх політичних фракцій щодо неправомірних дій Катеринославської РПСД є важливим прикладом фактичного процесу втілення демократичних цінностей та свобод на рівні діяльності представницького органів Катеринославу – міської думи. Однак, поза увагою залишилися питання взаємодії між органами державної влади та місцевим самоврядуванням, та механізми нагляду/контролю урядових організацій за формальною структурою муніципальних органів.

Бібліографічний список

- Бойко, В., 1997. Участь українських партій у муніципальній кампанії 1917 р. *Український історичний журнал*, 5, с. 25–40.
- Братаніч, Б. та Романенко, М., 2007. Наш край у революційних подіях весни 1917 р. *Історія рідного краю. Дніпропетровщина: Наші краї під час Першої світової війни, Національної революції та соціалістичного будівництва. 1914-1939 рр.* – Дніпропетровськ: Дніпрокнига. с. 20–37.
- Голуб, А., 2006. У часи першої світової війни й української революції (1914 – осінь 1917 рр.). *Історія міста Дніпропетровська*. Дніпропетровськ: Грані, с. 339-351.
- Екатеринославская городская статистика. 1918. Вып. 1-й. Екатеринослав, 1918. Звезда. № 15. 1918. с. 3-4.
- Іриоглу, Т., 2021. Формування органів державної влади та місцевого самоврядування Катеринославщини у березні – жовтні 1917 р. (за матеріалами періодической

- преси). *Историческое обозрение Запорожья*, 1 (20), с. 132-140. Доступно: <<https://istznu.org/index.php/journal/article/view/1648>>.
- Купчик, Я., 2016. Вибори гласних до Київської міської думи 23 липня 1917 р.: підготовка, проведення, результати. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Історія*, 1, с. 38-42.
- Мыш, М. И. (сост.), 1892. Городовое положение 11 июня 1892 года с относящимися к нему узаконениями, судебными и правительственными разъяснениями. 1915. Издание 8-е, исправленное и значительно дополненное. Петроград : [типография А. Бенке]. с. 1214.
- Яценко, В., 2001. У вирі революції та громадянської війни (1917-1920 рр.) *Дніпропетровськ: віхи історії*. Дніпропетровськ, Грані, с. 123-147.
- Яценко, В., 2010. Політична боротьба на виборах до міської думи Катеринослава влітку 1917 р. *Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження: зб. наук. пр.*, 8, с. 258-270. Д.: Вид-во Дніпропетр. нац. ун-т.
- Яценко, В., 2021. Результати виборчої компанії до Катеринославської міської думи в серпні 1917 р. *Грааль науки*, 4, с. 585-592. DOI: 10.36074/grail-of-science.07.05.2021.113.

References

- Boyko, V., 1997. Uchast' ukrayins'kykh partiy u munitsypal'niy kampaniyi 1917 r. [Participation of Ukrainian parties in the municipal campaign of 1917]. *Ukrayins'kyi istorychnyy zhurnal*, 5, s. 25–40 (in Ukrainian).
- Bratanich, B. and Romanenko, M., 2007. Nash kray u revolyutsiynykh podiyakh vesny 1917 r. [Our region during the revolutionary events of the spring of 1917] *Istoriya ridnogo krayu. Dnipropetrovshy`na: Nash krayi pid chas Pershoyi svitovoyi vijny`, Nacional'noyi revolyuciyi ta socialisty`chnogo budivny`ctva. 1914-1939 rr.* Dnipropetrovs`k: Dniprokny`ga. 20-37 (in Ukrainian).
- Holub, A., 2006. U chasy pershoi svitovoi viiny y ukrainskoi revoliutsii (1914 – osin 1917 rr.). [During the First World War and the Ukrainian Revolution (1914 - fall of 1917).]. *Istoriia mista Dnipropetrovska*. Dnipropetrovsk: Hrani, p. 339-351. (in Ukrainian).
- Yekaterinoslavskaya gorodskaya statistika. 1918 [Ekaterinoslav city statistics. 1918. Issue 1. Ekaterinoslav, 1918]. Vyp. 1-y. Yekaterinoslav, 1918. (in Russia)
- Iry`oglu, T., 2021. Formuvannya organiv derzhavnoj vlady` ta misceвого samovryaduvannya Katerynoslavshhy`ny` u berezni – zhovtni 1917 r. (za matery`alamy` pery`ody`cheskoj presy`). [Formation of state authorities and local self-government bodies in the Katerynoslav region in March-October 1917 (based on periodicals).]. *Y`story`cheskoe obozreny`e Zaporozh`ya*, 1 (20), 132-140. Available at: <<https://istznu.org/index.php/journal/article/view/1648>>. (in Ukrainian).
- Kupchy`k Ya., 2016. Vy`bory` glasny`x do Ky`yivs`koyi mis`koyi dumy` 23 ly`pnya 1917 r.: pidgotovka, provedennya, rezul`taty` [Elections of public officials to the Kyiv City Duma on July 23, 1917: preparation, conduct, results] *Visny`k Ky`yivs`kogo nacional`nogo universy`tetu imeni Tarasa Shevchenka. Istoriya*, 1, p.38-42.(in Ukrainian).
- Mysh, M. I. (sost.), 1892. Gorodovoye polozheniye 11 iyunya 1892 goda s otnosyashchimisya k nemu uzakoneniyaми, sudebnymi i pravitel'stvennymi raz"yasneniyami. 1915. [City Regulations of June 11, 1892 with Related Legislation, Judicial and Government Explanations. 1915] *Izdaniye 8-ye, ispravlennoye i znachitel'no dopolnennoye*. Petrograd : [tipografiya A. Benke]. s. 1214. (in Russia).

- Yacenko, V., 2001. U vyri revolyuciyi ta gromadyans`koyi vijny` (1917-1920 rr.)/ [Political struggle in the elections to the city council of Katerynoslav in the summer of 1917.] *Dnipropetrovs`k: vixy` istoriyi*, Dnipropetrovs`k, Grani, p. 123–147. (in Ukrainian).
- Yacenko, V., 2010. Polity`chna borot`ba na vy`borax do mis`koyi dumy` Katery`noslava vlitku 1917 r. [Results of the election campaign to the Yekaterinoslav City Duma in August 1917.] *Pry`dniprovs`ka: istory`ko-krayeznavchi doslidzhennya: zb. nauk. Pr.*, 8, p. 258-270. D.: Vy`d-vo Dnipropetr. nacz. un-t [in Ukrainian].
- Yacenko, V., 2021. Rezul`taty` vy`borchoyi kompaniyi do Katery`noslavs`koyi mis`koyi dumy` v serpni 1917 r.[Results of the election campaign to the Katerynoslav City Duma in August 1917] *Graal` nauky*, 4, p. 585-592. DOI: 10.36074/grail-of-science.07.05.2021.113. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 07. 03. 2024 р.

V. Sorokotiag

LOCAL GOVERNMENT OF KATERINOSLAVA IN ESCALATING PARTY STRUGGLE (1917-1918)

The article reveals and analyzes the activities of the representative electoral body of Yekaterinoslav - the City Duma during bourgeois-democratic transformations in the region (1917-1918). The issue of election of local government under the proportional system is considered. A reconstruction of the meeting of the Presidium of the Council of Workers' and Soldiers' Deputies (hereinafter referred to as the SRSD) and the City Administration is made (based on the article of the Ekaterinoslav newspaper "Zvezda" of 1918).

The study of the activities of the municipality of Katerynoslav includes approaches developed in historical urbanism, as well as the principles of objectivity, historical and social approach.

The nature of the clash during the joint meeting of the RDCS and the City Administration gives grounds to assert that the RDCS has its own special goals to manage the objects of municipal property rights that were assigned to the local government of Yekaterinoslav.

Candidates running for the city council were represented by electoral lists based on any grounds: territorial, professional, religious, party, national, feminist, which was a landmark event against the backdrop of a unique democratic initiative - the city elections in Katerynoslav.

The inter-party bloc system provided a guaranteed success during the municipal elections and ensured the balance necessary for balanced work. Accordingly, the joint declaration of all political factions on the illegal actions of the Katerynoslav RDCS is an important example of the actual process of implementing democratic values and freedoms at the level of the representative body of Katerynoslav - the city council. However, the issues of interaction between the state authorities and local self-government bodies and the mechanisms of supervision/control of governmental organisations over the formal structure of municipal bodies remained unaddressed.

Key words: *democracy, reform, City Duma, City Administration, municipality, municipal economy, Bolsheviks, Yekaterinoslav Council.*